

Sygn. akt III CZ 8/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marta Romańska (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa E. sp. z o.o. z siedzibą w S.

przeciwko Z. S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 lutego 2013 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 7 listopada 2012 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2012 r. Sąd Apelacyjny odrzucił ponowny wniosek pozwanego Z. S. o zwolnienie go od kosztów sądowych (k. 351 akt). W punkcie 2 postanowienia z dnia 7 listopada 2012 r. Sąd Apelacyjny odrzucił także, jako nieopłaconą, apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 20 marca 2012 roku.

W zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu apelacji pozwany zarzucił naruszenie art. 112 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenie art. 107 ust. 1 i art. 112 ust. 4 cytowanej ustawy, polegające na odrzuceniu postanowieniem z dnia 7 listopada 2012 roku ponownego wniosku pozwanego o zwolnienie go od kosztów sądowych mimo, że według twierdzeń pozwanego, jego ponowny wniosek został oparty na nowych okolicznościach.

Formułując powyższe zarzuty pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w części odrzucającej jego apelację i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według właściwych przepisów.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zażalenie pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny wydając postanowienie z dnia 12.10.2012 roku k. 278 akt) o oddaleniu wniosku pozwanego o zwolnienie go od kosztów sądowych ponad już uiszczoną opłatę od apelacji 40 zł, oparł się na oświadczeniu pozwanego o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania (k. 263-266 akt), zeznaniu podatkowym za rok 2011 wykazującym dochód w kwocie 135.072 zł (k. 271- 274 akt) oraz bilansie za okres 1.01.2012- 31.08.2012 roku wykazującym sprzedaż na kwotę 1.247.736 złotych i stratę w prowadzonej przez pozwanego działalności gospodarczej w wysokości 304.222 zł (k. 275 akt). Wprawdzie postanowienie to nie zawiera uzasadnienia, wydane zostało bowiem przez Sąd II instancji i nie podlegało zaskarżeniu, ale wynika z jego sentencji, iż Sąd II instancji uznał, że opisana wyżej sytuacja pozwanego, mimo wykazanej straty w działalności gospodarczej, nie uzasadnia żądania zwolnienia pozwanego od opłaty od apelacji w kwocie 8.111 zł i pozwany jest w stanie opłatę tę uiścić bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

W ponownym wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych (k. 285-349 akt) pozwany powołał się na nowe, jego zdaniem, i odmienne od dotychczas wskazanych okoliczności uzasadniające złożony wniosek, a mianowicie na spór z nierzetelnym, zdaniem pozwanego, kontrahentem o zapłatę należności za wykonane przez pozwanego dodatkowe roboty budowlane oraz na złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia na szkodę pozwanego przestępstwa przez zarząd W. spółki z o.o.

Sąd II instancji uznał jednak, że po pierwsze wniosek ten został oparty na tych samych okolicznościach, co poprzedni, co skutkowało jego odrzuceniem postanowieniem z dnia 7 listopada 2012 r. wydanym na podstawie art. 107 ustęp 2 ustawy o k.s.s.c. (k. 351 akt), a po drugie wniosek ten nie przerwał biegu terminu do wniesienia opłaty sądowej od apelacji, do uiszczenia której pozwany został wezwany (art.112 ustęp 4 ustawy o k.s.s.c.).

Sedno sprawy sprowadza się więc do weryfikacji powyższej oceny Sądu Apelacyjnego, w szczególności, czy ponowny wniosek pozwanego jest oparty istotnie na nowych okolicznościach, uzasadniających ewentualne odmienne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych.

W związku z tym podnieść trzeba, że w świetle art. 107 u.k.s.c. oceny, czy wystąpiły nowe okoliczności dokonuje sąd rozpoznając ponowny wniosek strony o zwolnienie od kosztów sądowych, z tym że konsekwencją stwierdzenia braku nowych okoliczności jest odrzucenie wniosku, które podlega kontroli instancyjnej przeprowadzanej w trybie określonym w art. 380 k.p.c. Natomiast w razie stwierdzenia, że nowe okoliczności wystąpiły, ponowny wniosek podlega uwzględnieniu albo oddaleniu, w zależności od oceny, czy nowe okoliczności uzasadniają przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych.

Lektura ponownego wniosku pozwanego o zwolnienie go od kosztów sądowych i załączników prowadzi do konkluzji, że wskazane w ponownym wniosku okoliczności dotyczą zaszłości czyli określonych zdarzeń zaistniałych w przeszłości w toku prowadzonej przez pozwanego działalności gospodarczej, istniejących już w momencie składania pierwszego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i rzutujących na sytuację finansową i dochody pozwanego, poddane ocenie Sądu Apelacyjnego przy rozstrzyganiu pierwszego wniosku o zwolnienie pozwanego od

kosztów sądowych. Nie ma więc uzasadnionych podstaw do twierdzenia, jak to czyni w zażaleniu pozwany, że ponowny wniosek powołuje się na inne okoliczności, niż te którymi pozwany uzasadnił pierwszy wniosek.

W konsekwencji brak jest, w ocenie Sądu Najwyższego, przesłanek do zakwestionowania zgodności z prawem odrzucenia ponownego wniosku przez Sąd Apelacyjny na podstawie art. 107 ustęp 2 ustawy o k.s.s.c. Nie przedstawił bowiem pozwany, wbrew swoim twierdzeniom, nowych nie istniejących w momencie składania pierwszego wniosku okoliczności, które mogłyby uzasadniać odmienne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych.

Sąd Apelacyjny prawidłowo przyjął, iż ponowny wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych nie przerwał biegu terminu do uiszczenia opłaty od apelacji, co skutkowało zasadnym jej odrzuceniem jako nieopłaconej. W związku z powyższym na podstawie przepisu art. 394¹ § 3 w związku z 398¹⁴ k.p.c. orzeczono jak w sentencji.